

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Демократія: цінності, принципи, механізми
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Шосткинський інститут СумДУ. Кафедра економіки та управління ІІІ СумДУ
Розробник(и)	Мануйлович Юрій Миколайович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 48 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій, 32 практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для всіх освітніх програм спеціальності 133 "Галузеве машинобудування", освітніх програм "Економіка і бізнес", "Фінанси та облік в підприємстві", "Комп'ютеризовані системи управління та робототехніка", "Хімічні технології високомолекулярних сполук"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування у студентів світоглядних орієнтирів активного та відповідального громадянства; необхідних знань та навичок, пов'язаних з ефективною демократичною взаємодією громадян у суспільстві; розуміння соціальної природи цінностей, ролі влади, прав громадян, процесів захисту прав людини, ролі громадянського суспільства у моніторингу діяльності владних інституцій, а також розвиток навичок системного та критичного мислення.

4. Зміст навчальної дисципліни

<p>Тема 1 ДЕМОКРАТІЯ ЯК ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА</p> <p>Виникнення і зміст демократії. Особливості сучасної демократії. Аспекти та різновиди демократії. Пастки, загрози й межі демократії</p>
<p>Тема 2 ПЕРЕДУМОВИ Й ПОШИРЕННЯ ДЕМОКРАТІЇ В СУЧАСНОМУ СВІТІ</p> <p>Загальна характеристика передумов демократії. Зовнішні та внутрішні, об'єктивні та суб'єктивні передумови демократії. Економічні передумови демократії. Соціокультурні передумови демократії.</p>
<p>Тема 3 СУЧАСНІ ТЕОРІЇ ДЕМОКРАТІЇ</p> <p>1. Ліберальна демократія: переваги та недоліки. 2. Плюралістична теорія демократії. 3. Елітарна теорія демократії. 4. Партисипаторна (учасницька) теорія демократії. 5. Соціалістична теорія демократії. 6. Поліархія Роберта Даля. 7 Концепція корпоративної демократії.</p>
<p>Тема 4 МОДЕЛІ ДЕМОКРАТІЇ</p> <p>Консенсусна та мажоритарна моделі демократії А. Лейпхарта. Моделі демократії за Д. Хелдом. Моделі електронної демократії. Моделі «рефлексуючої» демократії. Делегативна демократія. Модель легальної демократії</p>
<p>Тема 5 СУЧАСНИЙ ПРОЦЕС ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ</p> <p>Поширення демократії в сучасному світі. Теорія сучасних переходів до демократії. Особливості посткомуністичної трансформації.</p>
<p>Тема 6 ДЕМОКРАТИЧНІ ІНСТИТУТИ</p> <p>1.КОНСТИТУЦІЯ ТА ЇЇ ПРИЗНАЧЕННЯ. 2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ 1996 РОКУ 3. ПОНЯТТЯ, ЗАГАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ І ФУНКЦІЇ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ 4. ПРИЗНАЧЕННЯ, ФУНКЦІЇ ТА СТРУКТУРА ЗАКОНОДАВЧОЇ ВЛАДИ</p>
<p>Тема 7 МІСЦЕВЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ САМОВРЯДУВАННЯ</p> <p>1. Демократія і децентралізація влади. 2. Поняття та основи концепції місцевого самоврядування. 3. Система, органи та посадові особи місцевого самоврядування 4. Форми роботи представницьких органів місцевого самоврядування</p>
<p>Тема 8 ПРАВА ЛЮДИНИ</p> <p>Природа прав людини. Еволюція поняття прав людини. Класифікація прав людини. Соціальні, економічні, культурні права. Права жінок та дітей. Міжнародні стандарти прав людини.</p>
<p>Тема 9 ГРОМАДЯНИН І ДЕМОКРАТІЯ</p> <p>1. Роль політичних партій у розвитку демократії. 2. Функції політичних партій у політичній системі України. 3. Виникнення багатопартійності.</p>
<p>Тема 10 ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО І ДЕМОКРАТІЯ</p> <p>1. Громадянське суспільство: суть, історія, становлення. 2. Інституції та функції громадянського суспільства. 3. Моделі громадянського суспільства. 4. Умови формування громадянського суспільства. 5. Проблеми громадянського суспільства.</p>

<p>Тема 11 ВИБОРИ У ДЕМОКРАТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ</p> <p>Вибори як інститут демократії. Роль громадянина у демократизації суспільства. Модель демократичного громадянина і культура громадянськості. Активна громадянська позиція й громадянська участь.</p>
<p>Тема 12 ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН ЧЕРЕЗ ГРУПОВУ ПОЛІТИКУ</p> <p>Плюралістична демократія і групи інтересів: до історії явища та ідеї. Теорія груп і групових інтересів у політичній науці ХХ століття: розмаїття поглядів. Плюралістична модель захисту інтересів. Корпоративізм як спосіб (модель) урівноваження і захисту інтересів Патронажно-клієнтельні стосунки як спосіб інтересів у демократично нерозвинених країнах.</p>
<p>Тема 13 МАС-МЕДІА В ДЕМОКРАТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ</p> <p>Мас-медіа: генеза та сучасне трактування. Технологія впливу на аудиторію. Вільна преса як мета і умова демократичного руху в Україні і світі. Політичні проекти і медіа-бізнес: співвідношення державних та приватних ЗМІ в Україні. Критичний погляд на систему вільної преси. Патогенні аспекти впливу мас-медіа.</p>
<p>Тема 14 ГРОМАДЯНСЬКА КУЛЬТУРА ЯК УМОВА ДЕМОКРАТІЇ.</p> <p>Поняття та різновиди політичної культури Політична культура як громадянська компетентність Культура громадянськості Форми громадянської участі та зміцнення демократії. Висновки</p>
<p>Тема 15 ПИТАННЯ ЛЕГІТИМНОСТІ ВЛАДИ.</p> <p>Легітимність політичної влади. Демократія та соціальна політика. Суб'єкти та функції соціальної політики.</p>
<p>Тема 16 ПІДТРИМКА ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ.</p> <p>Соціальна політика та соціальна структура (стратифікація) України. Поняття та основні компоненти соціальної структури. Сім'я в соціальній структурі суспільства</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
РН2	Здатність бути критичним і самокритичним
РН3	Здатність працювати в команді
РН4	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
РН5	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 051 Економіка:

ПР4	Уміти обґрунтовувати та оцінювати інноваційні проекти, вміти виконувати економічний аналіз, використовувати методики просування технічних рішень в умовах ринкової економіки
ПР8	Продемонструвати широкий спектр загальних навичок, у тому числі навичок спілкування іноземною мовою, включаючи спеціальну термінологію, роботу в команді, критичного і творчого мислення та самостійного навчання

Для спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування:

ПР6	Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері фінансів.
ПР8	Продемонструвати широкий спектр загальних навичок, у тому числі навичок спілкування іноземною мовою, включаючи спеціальну термінологію, роботу в команді, критичного і творчого мислення та самостійного навчання

Для спеціальності 133 Галузеве машинобудування:

ПР7	Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.
ПР12	Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.
ПР13	Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Для спеціальності 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології:

ПР1	Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук
ПР8	Використовувати методологію системного аналізу об'єктів, процесів і систем для задач аналізу, прогнозування, управління та проектування динамічних процесів в макроекономічних, технічних, технологічних і фінансових об'єктах.
ПР15	Застосовувати знання методології та CASE-засобів проектування складних систем, методів структурного аналізу систем, об'єктно-орієнтованої методології проектування при розробці і дослідженні функціональних моделей організаційно-економічних і виробничо-технічних систем

Для спеціальності 161 Хімічні технології та інженерія:

ПР3	Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі
-----	--

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна

дисципліна:

8. Види навчальних занять

Тема 1. ДЕМОКРАТІЯ ЯК ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА
Лк1 "ДЕМОКРАТІЯ ЯК ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА" Виникнення і зміст демократії. Особливості сучасної демократії. Аспекти та різновиди демократії. Пастки, загрози й межі демократії
Пр1 "ДЕМОКРАТІЯ ЯК ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА" Виникнення і зміст демократії. Особливості сучасної демократії. Аспекти та різновиди демократії. Пастки, загрози й межі демократії
Тема 2. ПЕРЕДУМОВИ Й ПОШИРЕННЯ ДЕМОКРАТІЇ В СУЧАСНОМУ СВІТІ
Пр2 "ПЕРЕДУМОВИ Й ПОШИРЕННЯ ДЕМОКРАТІЇ В СУЧАСНОМУ" (денна) Загальна характеристика передумов демократії. Зовнішні та внутрішні, об'єктивні та суб'єктивні передумови демократії. Економічні передумови демократії. Соціокультурні передумови демократії.
Тема 3. СУЧАСНІ ТЕОРІЇ ДЕМОКРАТІЇ
Лк2 "СУЧАСНІ ТЕОРІЇ ДЕМОКРАТІЇ" (денна) 1. Ліберальна демократія: переваги та недоліки. 2. Плюралістична теорія демократії. 3. Елітарна теорія демократії. 4. Партисипаторна (учасницька) теорія демократії. 5. Соціалістична теорія демократії. 6. Поліархія Роберта Даля. 7 Концепція корпоративної демократії.
Пр3 "СУЧАСНІ ТЕОРІЇ ДЕМОКРАТІЇ" (денна) 1. Ліберальна демократія: переваги та недоліки. 2. Плюралістична теорія демократії. 3. Елітарна теорія демократії. 4. Партисипаторна (учасницька) теорія демократії. 5. Соціалістична теорія демократії. 6. Поліархія Роберта Даля. 7 Концепція корпоративної демократії.
Тема 4. МОДЕЛІ ДЕМОКРАТІЇ
Пр4 "МОДЕЛІ ДЕМОКРАТІЇ" (денна) Консенсусна та мажоритарна моделі демократії А. Лейпхарта. Моделі демократії за Д. Хелдом. Моделі електронної демократії. Моделі «рефлексуючої» демократії. Делегативна демократія. Модель легальної демократії
Тема 5. СУЧАСНИЙ ПРОЦЕС ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ
Лк3 "СУЧАСНИЙ ПРОЦЕС ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ" Поширення демократії в сучасному світі. Теорія сучасних переходів до демократії Особливості посткомуністичної трансформації

<p>Пр5 "СУЧАСНИЙ ПРОЦЕС ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ"</p> <p>Поширення демократії в сучасному світі. Теорія сучасних переходів до демократії Особливості посткомуністичної трансформації</p>
<p>Тема 6. ДЕМОКРАТИЧНІ ІНСТИТУТИ</p>
<p>Пр6 "ДЕМОКРАТИЧНІ ІНСТИТУТИ." (денна)</p> <p>1. КОНСТИТУЦІЯ ТА ЇЇ ПРИЗНАЧЕННЯ. 2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ 1996 РОКУ 3. ПОНЯТТЯ, ЗАГАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ І ФУНКЦІЇ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ 4. ПРИЗНАЧЕННЯ, ФУНКЦІЇ ТА СТРУКТУРА ЗАКОНОДАВЧОЇ ВЛАДИ</p>
<p>Тема 7. МІСЦЕВЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ САМОВРЯДУВАННЯ</p>
<p>Лк4 "МІСЦЕВЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ САМОВРЯДУВАННЯ." (денна)</p> <p>1. Демократія і децентралізація влади. 2. Поняття та основи концепції місцевого самоврядування. 3. Система, органи та посадові особи місцевого самоврядування 4. Форми роботи представницьких органів місцевого самоврядування</p>
<p>Пр7 "МІСЦЕВЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ САМОВРЯДУВАННЯ." (денна)</p> <p>1. Демократія і децентралізація влади. 2. Поняття та основи концепції місцевого самоврядування. 3. Система, органи та посадові особи місцевого самоврядування 4. Форми роботи представницьких органів місцевого самоврядування</p>
<p>Тема 8. ПРАВА ЛЮДИНИ</p>
<p>Пр8 "ПРАВА ЛЮДИНИ" (денна)</p> <p>Природа прав людини. Еволюція поняття прав людини. Класифікація прав людини. Соціальні, економічні, культурні права. Права жінок та дітей. Міжнародні стандарти прав людини.</p>
<p>Тема 9. ГРОМАДЯНИН І ДЕМОКРАТІЯ</p>
<p>Лк5 "ГРОМАДЯНИН І ДЕМОКРАТІЯ." (денна)</p> <p>1. Роль політичних партій у розвитку демократії. 2. Функції політичних партій у політичній системі України. 3. Виникнення багатопартійності.</p>
<p>Пр9 "ГРОМАДЯНИН І ДЕМОКРАТІЯ." (денна)</p> <p>1. Роль політичних партій у розвитку демократії. 2. Функції політичних партій у політичній системі України. 3. Виникнення багатопартійності.</p>
<p>Тема 10. ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО І ДЕМОКРАТІЯ</p>
<p>Пр10 "ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО І ДЕМОКРАТІЯ." (денна)</p> <p>1. Громадянське суспільство: суть, історія, становлення. 2. Інституції та функції громадянського суспільства. 3. Моделі громадянського суспільства. 4. Умови формування громадянського суспільства. 5. Проблеми громадянського суспільства.</p>
<p>Тема 11. ВИБОРИ У ДЕМОКРАТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ</p>

<p>Лк6 "ВИБОРИ У ДЕМОКРАТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ." (денна)</p> <p>Вибори як інститут демократії. Роль громадянина у демократизації суспільства. Модель демократичного громадянина і культура громадянськості. Активна громадянська позиція й громадянська участь.</p>
<p>Пр11 "ВИБОРИ У ДЕМОКРАТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ." (денна)</p> <p>Вибори як інститут демократії. Роль громадянина у демократизації суспільства. Модель демократичного громадянина і культура громадянськості. Активна громадянська позиція й громадянська участь.</p>
<p>Тема 12. ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН ЧЕРЕЗ ГРУПОВУ ПОЛІТИКУ</p>
<p>Пр12 "ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН ЧЕРЕЗ ГРУПОВУ ПОЛІТИКУ." (денна)</p> <p>Плюралістична демократія і групи інтересів: до історії явища та ідеї. Теорія груп і групових інтересів у політичній науці ХХ століття: розмаїття поглядів. Плюралістична модель захисту інтересів. Корпоративізм як спосіб (модель) урівноваження і захисту інтересів Патронажно-клієнтельні стосунки як спосіб інтересів у демократично нерозвинених країнах.</p>
<p>Тема 13. МАС-МЕДІА В ДЕМОКРАТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ</p>
<p>Лк7 "МАС-МЕДІА В ДЕМОКРАТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ." (денна)</p> <p>Мас-медіа: генеза та сучасне трактування. Технологія впливу на аудиторію. Вільна преса як мета і умова демократичного руху в Україні і світі. Політичні проекти і медіа-бізнес: співвідношення державних та приватних ЗМІ в Україні. Критичний погляд на систему вільної преси. Патогенні аспекти впливу мас-медіа.</p>
<p>Пр13 "МАС-МЕДІА В ДЕМОКРАТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ." (денна)</p> <p>Мас-медіа: генеза та сучасне трактування. Технологія впливу на аудиторію. Вільна преса як мета і умова демократичного руху в Україні і світі. Політичні проекти і медіа-бізнес: співвідношення державних та приватних ЗМІ в Україні. Критичний погляд на систему вільної преси. Патогенні аспекти впливу мас-медіа.</p>
<p>Тема 14. ГРОМАДЯНСЬКА КУЛЬТУРА ЯК УМОВА ДЕМОКРАТІЇ.</p>
<p>Пр14 "ГРОМАДЯНСЬКА КУЛЬТУРА ЯК УМОВА ДЕМОКРАТІЇ." (денна)</p> <p>Поняття та різновиди політичної культури Політична культура як громадянська компетентність Культура громадянськості Форми громадянської участі та зміцнення демократії. Висновки</p>
<p>Тема 15. ПИТАННЯ ЛЕГІТИМНОСТІ ВЛАДИ.</p>
<p>Лк8 "ПИТАННЯ ЛЕГІТИМНОСТІ ВЛАДИ." (денна)</p> <p>Легітимність політичної влади. Демократія та соціальна політика. Суб'єкти та функції соціальної політики.</p>

<p>Пр15 "ПИТАННЯ ЛЕГІТИМНОСТІ ВЛАДИ." (денна)</p> <p>Легітимність політичної влади. Демократія та соціальна політика. Суб'єкти та функції соціальної політики.</p>
<p>Тема 16. ПІДТРИМКА ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ.</p>
<p>Пр16 "ПІДТРИМКА ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ." (денна)</p> <p>Соціальна політика та соціальна структура (стратифікація) України. Поняття та основні компоненти соціальної структури. Сім'я в соціальній структурі суспільства</p>

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Дослідницька робота
МН3	Мозковий штурм
МН4	Навчальна дискусія / дебати
МН5	Обмін думками (think-pair-share)
МН6	Проектний метод

Лекції надають студентам матеріали з теоретичної частини сучасних досліджень в різних галузях та сферах громадянського суспільства та проектної діяльності, знайомлять їх із основними інструментами громадської участі та механізмами комунікації з інститутами влади як місцевого, регіонального, так і національного рівня. Лекції ґрунтуються на використанні знань у вигляді окремих змістових модулів, що інтегруються з іншими частинами курсу. Вони доповнюються завданнями для командної роботи, виконання яких надає студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практиці. Підготовка до занять та проектної діяльності сприятиме активізації пізнавальної діяльності здобувачів за рахунок асоціації їх власного досвіду з предметом навчання.

Під час підготовки до презентацій та проектів за результатами модульного навчання студенти розвиватимуть навички системного аналітичного та критичного мислення. Під час виконання вправ на семінарських вправ студенти отримують навички роботи в команді, тайм менеджменту та комунікаційні навички. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. Здатність працювати в команді та автономно. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Виконання інтерактивних вправ
НД2	Виконання групового дослідницького завдання
НД3	Виконання групового практичного завдання

НД4	Електронне навчання у системах (перелік конкретизується викладачем, наприклад, Google Classroom, Zoom та у форматі Youtube-каналу)
НД5	Підготовка до лекцій
НД6	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД7	Підготовка до практичних занять

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$
Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Обговорення та самокорекція виконаної роботи студентами			
МФО2 Перевірка та оцінювання письмових завдань			

МФО3 Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.			
МФО4 Розв'язування ситуаційних завдань			

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)			
МСО2 Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)			
МСО3 Підготовка есе			
МСО4 Звіт за результатами виконання практичних робіт			

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення	100 балів	
МСО1. Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)	20	
	20	Ні
МСО2. Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)	50	

	2x25	50	Ні
МСО3. Підготовка есе		10	
		10	Ні
МСО4. Звіт за результатами виконання практичних робіт		20	
		20	Ні

підсумковий модульний контроль

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН3	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН4	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання тощо та ін.)
ЗН5	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Демократія: від теорії до практики / [Г. Берроуз, І. Совсун, С. Буров та ін.]. – Київ: Міжнародна фундація виборчих систем
2	Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб. / за заг. ред. А.І.Семенченка, В.М. Дрешпака. Київ,
3	Лебідь А.Є. Назаров М.С. Інструменти громадської участі в Україні. Навчально-методичний посібник. Суми: Вид-во СумДУ. – 2020. 73 с.
Допоміжна література	
4	Попович М. Бути людиною/ М.Попович. – Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія». – 2016. 336 с.
5	Хартія Ради Європи з освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини – Київ, 2017